

նակ ու տիրական՝ ինծի կը մնայ վախիս կի-
տակցոթիւնը : Ես որ մէկէ մը չեմ վախնար,
ես որ ամենուն առջեւ կրնամ ժապտի անտար-
բեր ու արհամարհուս , կը վախնամ ինք-
իրմէս :

իյե՞զն չարատանց հոգի : Անիմաստ ու
մանկական վախ մը սպասեց զինքը , ու կոր-
սրնցել առուա իրեն ազնուական յուզումի ու
մտածումի բոլոր այն նուրբ ու հեշտալի քեր-
թուածները որով իր հոգին լցուած էր , եւ
որոնց իրականացումին համար սակայն պէտք
եղած խաղաղութիւնը երբեք չունեցաւ : Եւ
յնոտյ՝ իրաւ անիմաստ , մանկակա՞ն էր այդ
վախը բոլոր կորնչելի բաներուն ընկճող ըմբռ-
նումին , զատապարտուածի , այդ վախը ։ Երբ
շատ անգամ մնաւար սենեակին մէջ երկու
ձեռքերովը գլուխը բռնած էր անձայն սարսափով
մը , կամ գուրո՞ փողոց՝ վաղած էր , մինա՞կ ,
մինա՞կ չմնալու համար , ուրիշի մը հեա ըլ-
լալու համար , — մինակ չմնալու համար Անոր
հետ , իր թշնամիին հետ որ իր մէջը պահուած էր :

Հիմա , հողին մութ ու մարդական ծոցին մէջ ,
ա'լ զարգած են իր վախերն եւ իր խոռոշ-
ները :

Եւ ես , միս-մինակ իմ մորմքներուս հետ ,
ինքինքս կուսամ զանդակներուն որ սե-
երկնքին մէջ անհունօրէն դեռ կուլա՞ն ,
կուլա՞ն մարդերուն արտում ճակատագիրը :

ԶԱՐԵՀ ՎԱՐՄՍՈՒԵԼՆ

Ե Ր Գ Ե Ր

— —

Ա.

Ո՞վ մայր երկիր , մի ժի կանց առ ու լոյի՞ր
Զաւակների հնկեանին ու արտասով .
Նորս մերկ են , անօրի են ու ծարւաւ ,
Քաւարում ես մինչ դու ուղիղ անբառոյք :

Ուր ես անում fn զաւակները յոգևած ,
Արազ արագով տիեզերի մնացերով .
Ուր ես դիմում , ուղիղ զրովոյ երբայսի
Աշխարհների մէջ անյոյս դուռ սողարով :

Ե՛կ դեկի խոյց այն ասինանեւեն հեռացոր ,
Ուրնն մասին երազները ցանուցիր
Պատմել են fn զաւակներին յընում խոր ,
Ո՞վ մայր երկիր , դեկ այն կողմէտ պըզացիր :

Բ

Տես փորորիկը երգու կ կրկին
Տնեցանի երգը խորին զիշերով .
Ավիլի ծովում , շանրը անվեռուց
Արձական տայիս են նորա երգին :

Իմ սիրը խոռված երգում է մեկեն ,
Նա եկ մի ծո՞վ է , ծո՞վ տանցանիների ,
Փորորից , շանրից , այիշից անե՞ն
Հընցում են նորա շեշտերն աւելին :

Գ

Ների՞ր , Աստուած , յեւ հաւատում երկրեին .
Այդ հաւաը ծաղր է դարձէ ինձ հաւան .
Չեմ հաւատում քի կայ մի կանք եկիային ,
Ուր անենի և մարդութիւնը եւ արդար :

Թէեւ մայր ինձ սովեցեց եկ աղօրեկ .
Ավայս կեանեում այդ եւ յուսոյ մոռացայ .
Անենայն բան միայն իմ մէկ զրնելով
Հակըզնակն ճակապահից հեռացայ ...

Ել յե՞մ խընդրում եւ ոյ մի բան երկրեից .
Մահանից յետ , եւ ոյին յեմ ըսպասում .
Չեմ սարսափում կեանի փայտաց պայտարից .
Իմ իդիար անցին զեկն է այդ կուռում :

Եւ ես զիտէ զոնուի անվախ , անջրտունչ՝
Թրշուած մարդու դասի հաւար կոռուերով .
Գիտէ՞մ դիմեկ զեկ Գողորոս ակելուում ,
Մանուանը փարձ անենամի կեանի յուսալով .

Լիներ անգամ անենութիւն մահեց յետ ,
Զի՞ր ցանկալ ապրիլ անվերց ու չըզաւ...
Կեանի լուսակ անօրի դուռ մասին .
Երբ կայ կը ուրի , սիրել-սիրուեկ , բաշ-ցուսազ :

ԱՐԱՄ ԶԱՐԾ